

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 429.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e123759/facsimile.pdf> (tilgået 28. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

hønlige Personer være frit, skønt det vistnok forekommer mig, at der skulde derved et Misforhold, idet det er klart, at ved Landstaden læst Egenhed kan finde Sted. Dette er, hvad jeg saaledes har troet at burde bemærke. Dogaa finder jeg det rigtigst at vedtage den Beslæmelse, som indholdes i § 27 i Forordningen af 1802, om at de Personer, der ere blivne 36 Aar gamle, kunne gaae ud af Kassen, naar de ei længere vilde benytte Søen. Jeg ser ikke, hvorfor den i sig selv billige Beslæmelse, som altid har været i Røkke, at Rigtigheden skulde indskrænkes til det 36te Aar, ikke gjerne kan vedblive, om ikke for Landstaden, saa dog indskrænket for Staten.

Udgrensning: Jeg finder mig allerede indskrænket ved det Svær, som Ordretten har givet paa mit Spørgsmaal; det var ogsaa i Dørene Beslæmelse med min egen Mening, at Bestemmelserne i § 27 i Forordningen af 1802 ikke skulde blive svarende ved Magt eller nu finde Anvendelse, naar tilsvarende Bestemmelser ikke længere skulde indskrænke Landstaden.

Ordretten: Jeg fal i Anledning af det Amendement, som den ærte Deputerede for Høsten (Køber) har foreholdt sig ved Paragrafens 3de Postus, vilde mig at bemærke, at jeg har undladt at citere mig med Henjyn til det lignende Amendement, han i sin Tid beklædte ved § 25; men Grundene, hvorfor det fra Udvalget ikke er foreslaaet nogen Forandring i denne Hensende, er den, at man ved at lade Bestemmelserne staa saaledes, som den er, ligesom mere fremhævede dette sidste Moment, at de maatte indbringe fuldt Bevis for deres gode Forhold, og dette sidste Moment er, naar man opstager Stillingssystemet, meget væsentligt. Det er naturligvis ikke nok, at det faaer i Loven; men naar det faaer paa en saadan Maade, naar man antager, at vedkommende Autoriteter ogsaa skulde ville passere, at de Indvister, som blive stillet, virkelig have et bedre Rygte, end at de blot ere usforstærkede Personer, og dette er, naar man skal opstager Stillingssystemet, vistnok af megen Vigtighed. Med Henjyn til hvad den ærte Rigsdagsmand for Røstebænkens 3de District (Køber) i sit tidligere Forordrag yttede, da der var Spørgsmaal om Grundens til, at Stillingen i Rigtigheden indskrænkes og selvsagt tilladelse skulde tilføies, fal jeg vilde mig at bemærke, at Bestemmelserne jo vistnok ikke er aldeles svarende til, hvad den er bestemt for Landstaden; men jaat det Svarerne, som jeg oftere har fremført, at der finder Sted med Henjyn til de Svarer, som er indskrænket til i Rigtigheden at udskrive det første Antal, der da maatte behøves, af et mindre Antal, end der egentlig faaer i Kassen, er Grundene til, at man har troet, at navnlig i Rigtigheden, hvor denne Røstebænk i første Grad vil finde Sted, laerte Stillingen være noget indskrænket, for at derved skulde gives Administrativens Stilling til at passere, at den ikke ved Stilling skulde faae sit for høiagtet Mandskab ind i Røstebænken.

Marineministerens: Jeg viler ganske deklarerer, som den ærte Ordretter har udtalt; jeg troer det aldeles nødvendigt for Marinen at vaage over, at det udskrivne Mandskab ikke bliver af mindre Moralitet, men saameget som muligt det bedste af dem, der ere tilstede, og det saameget mere, som det i Øjeblikket kan vil være det yngre Mandskab, som er tilstede, eftersom det bedste i Røsten vil være til Gødsfordele.

Grundtvig: Lær jeg som Regnmand i Cancellistien spørge den ærte Ordretter, om det, naar der tales om den Uværdighed og det gode Rygte, der skulde have, som fulde, menes, at de skulde have en bedre Værd, end der foretages af dem, der udskrives; thi det forekommer mig dog ubestemt, at den, som den Uværdighed tiller for sig, mere skulde have sin Uværdighed og Sættelse end han selv.

Ordretten: Forlaad mig jeg har foreslaaet den ærte Rigsdagsmands Spørgsmaal, gik det ud paa, om den, som blev stillet for en Anden, skulde godtgøres en bedre moralisk Værd.

Grundtvig: Ja, eller fravagere godtgøres dem.

Ordretten: Ja, det er tilligt og Uværdigt; det, Ordretter, som Lovet træffer, eller bliver udskrevet, ikke tiller for sig, men være i Røsten eller i Staten, uden man vil at tage med den

moraliske Værd og det Rygte, han har, naar han ikke har været straffet saaledes, at han derved er bleven udelukket fra at kunne tjene i Røsten; men naar Røsten, som skal træde ind i Røsten, vil stille for sig, laeder det Østentlige sig ikke mere med, at den, som stilles, ikke er straffet, men der skal produceres Bevis for, at han har været en i det Høje taget god Værd. Jeg ved ikke, om dette Svær er indskrænket?

Grundtvig: Nei det er ikke.

Ordretten: Naar jeg spørge, fal det samme gjælde om den simple Numerering, der vel maatte ansees for hjemlet, naar der bliver Spørgsmaal om den under Udskrivningen til Sættelse?

Ordretten: Jeg antager, at dette følger af § 27, der foredrer de samme Hensender med Henjyn til Numerering i Landstaden hos den Raadgjæver, som der udskrives for, at Røsten kan stilles for en Anden. Den nævnte Paragraf har vistnok kun Henjyn til Landstaden, men det maatte vel være at fortsætte paa samme Maade med Henjyn til Staten.

Køber: Jeg formener, at naar der faaer „indskrænket Bevis“, er det tilstrækkeligt udtryk, hvad der forlanges, og altsaa, at man ikke behøver at udtale med indskrænket Bevis; derfor troer jeg saameget mere at lade Postus som foreslaaet.

J. H. Hansen: Da jeg vellygt begjærede Ordet, havde Ordretten endnu ikke udtalt sig over den Uværdigheds Beslæmelse, som findes Sted mellem Paragrafene 25 og 33, idet nemlig den første tillader de Raadberedte at stille for sig i Rigtigheden, medens § 33 ikke tillader den Svarerpligtige dette. De Grunde, jeg har heret anført for denne Uværdigheds Beslæmelse, forekommer mig rigtigst ikke meget overbevisende; jeg mener, at de samme Grunde med fuldt saameget Ret kunne anvendes med Henjyn til Stilling af Raadberedte, som med Henjyn paa Stilling af Svarerpligtige. Høiesteret fal jeg i Genhold til de tidligere Forhandlinger om Stillingen foreholde mig et Amendement, om at § 33 udgaaer.

van Doksum: Med Henjyn til disse „indskrænket Bevis“, som faaer omalt i § 33, finder jeg det påfaldende at anføre, at enhver Raad, der farer, faaer af Styreren et Bevis for sit Forhold ombord efter Planetter, som denne udbyder og forstærker med sin Underkritik og sit Segl; altsaa vil enhver Raad derved være i Besiddelse af saadanne Beviser, og kan saaledes uden Vanskelighed tilvejebringe de Beviser, som Lovens foredrer. Det er en Dyrkning, som jeg har anset det påfaldende at give i Indledning af Diskussionen om denne Paragraf. Med Henjyn til § 47, som gentagende er bleven berørt, og som foredrer, at Bekommende aarlig har at fremstille sig paa Sættelsen, da har man anset denne Forfrist at være nødvendig for Kasseforstærken, hvorimod den vel snarere maatte foredrer, at det er en nødvendig Betingelse, for at Staten kan være vidende om det Mandskab, over hvilket den kan disponere. Der er indskrænket en Omkæmpling, som jeg vil fremføre, og som forekommer mig at være af megen Vigtighed, og det er Nødvendigheden af, ikke alene at have en Overfugt over det Mandskab, som man kan disponere over, men ogsaa at kunne klassificere det, og have det paa det Rens, hvor befaaret dette Mandskab er. Det sker under hele Raadretens Udskrivning et jævnt Anvænt; han avancerer fra halvbesøren til helbesøren, fra Raadret til Raadmand o. s. v.; med Alt dette holder Sættelsen Rygsfab, og det er nødvendigt i det Høje, man vil have en vis Mangde Raadret af en vis Befarende, at Sættelsen har bestemte Data i denne Hensende, og det kan kun opnaaes derved, at det gjøres til Nødvendighed for Bekommende, saalange han er i Røsten, og saalange der altsaa kan finde Anvænt Sted, at mude for Sættelsen, og deraf fremgaar for mig den Nødvendighed, at Arbejde for Sættelsen maatte vedblive, saalange virkelig Røst finder Sted, og altsaa ud over det 36te Aar.

Ordretten: Jeg vil kun bemærke i Anledning af det Svær, som den ærte Ordretter gav paa mit Spørgsmaal angaaende Spising af Biskær, at det forekommer mig ikke indskrænket. Det var ikke med Henjyn til det gode Forhold, jeg fremstillede hini Spørgsmaal, men det gik ud paa hvorvidt, da man ikke maatte stille for sig i Rigtigheden, heller ikke Numerering man finde Sted uden specifikt Til-